

CSODATÉVŐ

A RÖSZKEI SZENT ANTAL PLÉBÁNIA
HAVONTA MEGJELENŐ LAPJA

Tartalomból:

Miseszándékok 2. old.

Részlet:

Michel Quoist: **Itt vagyok,
Uram!** című könyvéből
3. old.

Egyházközségi hírek
5. old.

Újévi köszöntő
6. old.

Elgondolkodtató:
A tiszta szív
7. old.

II. János Pál: Újévi ima
8. old.

Ünnepi receptek:
„Túrós lepény”
9. old.

Kalendárium:
CAPPENBERGI SZENT
GOTTFRIED premontrei
szerzetes
10. old.

**Szilveszteri és újévi
szokások**
12. old.

Karácsony (folytatás)
14. old.

Viccek: 15. old.

Rejtvény: 16. old.

Kárász Izabella: Újévi ima

Áldd meg, Úristen, számunkra ez évet,
Hogy magasztaljon Téged minden ének,
És áldásodat a lelkünk érezve,
Feljusson az égbe!

Szentlelked legyen mindenben vezérünk,
Tanácsadók és irányítók nekünk.
Ne legyen bennünk rosszra hajló lélek,
Csak amely él Érted!

Az igazmondás, tisztelet és hála
Szívünkben leljen örökös lakásra,
Hiábavaló dolgoktól óvjon meg
Megmentő kegyelmed!

Áldd meg, Úristen, számunkra ez évet,
Hogy megismerjen minden lélek Téged;
Elhagyva a romlott bűnös világot, -
Köszöntse Országod.

Nyisd ki a kapudat, ha zörgetünk Nálad,
Hallgasd meg ezt az újévi imánkat,
Hogy áldásodat a lelkünk érezve,
Feljusson az égbe!

Miseszándékok

Január (az esti szentmisék időpontja 17h)

Szentek és ünnepeink

1.	Péntek		Isten anyja Mária
2.	Szombat		Szent Vazul, Szent Gergely
3.	Vasárnap	9h: este:	Szent Genovéva
4.	Hétfő		Szent Angéla
5.	Kedd		Szent Simon
6.	Szerda		Vízkereszt
7.	Csütörtök		Szent Rajmund
8.	Péntek	Ács - Sánta Józsefné, Rozsi Julianna és Ács - Sánta József	Chobiai Szent György
9.	Szombat	Papp Gábor	Szent Marcella
10.	Vasárnap	9h: 50. házassági évfordulóra hálából este: Bodor László	Szent Vilmos
11.	Hétfő		Urunk megkeresztelkedése
12.	Kedd		Biscop Szent Benedek
13.	Szerda	Szűcs Károly	Szent Veronika
14.	Csütörtök	Bende Pál és a család élő és elhunyt tagjai	Szent Félix
15.	Péntek		Remete Szent Pál
16.	Szombat		Szent Marcell pápa
17.	Vasárnap	9h: este: Katona Imre, Katona József és Katona szülők	Évközi 2. vasárnap Remete Szent Antal
18.	Hétfő		Árpádházi Szent Margit
19.	Kedd		Szent Márta
20.	Szerda		Szent Sebestyén
21.	Csütörtök		Szent Ágnes
22.	Péntek		Szent Vince
23.	Szombat	Farkas Cs. Ferenc, Ábrahám Rozália, fiuk, Ferenc	Ward Mária
24.	Vasárnap	9h: Császár Antal és neje, a család élő és meghalt gyermekeiért este: Somogyi, Horváth, Maginyec és Babarcsi család élő és meghalt tagjaiért	Évközi 3. vasárnap Szalézi Szent Ferenc
25.	Hétfő		Szent Pál fordulása
26.	Kedd		Szent Timóteusz
27.	Szerda		Merici Szent Katalin
28.	Csütörtök		Aquinói Szent Tamás
29.	Péntek		Szent Adél
30.	Szombat		Szent Bathildis
31.	Vasárnap	9h: Hálából este:	Évközi 4. vasárnap Bosco Szent János

RÁÉREK, URAM

Mindenki arról panaszkodik, hogy nincs ideje. Ennek az az oka, hogy az életünket túlságosan emberi szemmel nézzük. Mindig van ugyanis elég időnk elvégezni azt, amit feladatul szabott ránk az Úristen. Igaz: minden rendelkezésünkre álló percet tudatos jelenléttel kell felhasználnunk.

*

„Nagyon vigyázzatok tehát testvérek arra, hogyan éltek: ne oktanul, hanem bölcsen. Használjátok föl az időt, mert rossz napok járnak. Ne legyetek oktanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.” (Ef 5,15-17)

*

Sétára mentem, Uram,
 És sétára indultak az emberek.
 Jöttek,
 Mentek,
 Igyekeztek,
 Rohantak.
 A kerékpárok futottak,
 A gépkocsik futottak,
 A teherautók futottak,
 Az utca futott,
 Az egész város futott,
 Mindenki rohant.
 Mindenki szaladt, hogy időt ne veszítsen,
 Mindenki szaladt az idő után.
 hogy behozza az elveszett időt,
 vagy hogy időt nyerjen.
 A viszontlátásra, Uram... Bocsánat: nincs időm.
 Majd visszajövök, nem várhatok tovább, nincs időm.
 Gyorsan befejezem a levelet, mert kifogytam az időből.
 Szerettem volna segíteni, de sajnos nincs több időm.
 Idő hiányában nem fogadhatom el.
 Nem tudok gondolkodni, olvasni; tehetetlen vagyok, mert nincs időm.
 Szeretnék imádkozni – de nincs időm...
 Megértem, Uram, nincs idejük...
 A gyermek játszik, nem ér rá azonnal... majd később.
 A középiskolásnak még órái vannak, nem ér rá... majd később.
 A fiatalember éppen sportol; nem ér rá... majd később.
 Az új házas pedig új lakását rendezi, nem ér rá... majd később.
 A családapának gyermekei vannak, most éppen nincs ideje... majd később.

A nagyszülőknek unokái vannak, nem érnek rá... majd később.
 Betegek, s így ápolni kell őket. Nem érnek rá... majd később.
 Már késő!... Soha többé nem lesz már idejük...
 Íme, Uram, így futnak az emberek az idő után.
 Földi idejüket rohanásban töltik el,
 sietve,
 egymást lökdösve,
 megterhelten,
 megriadtan,
 elsodortan

S idő hiányában célba sosem érve!...
 Minden erőlködés ellenére sem lesz idejük,
 Nagyon, nagyon sok idő hiányzik majd még nekik...
 Hiba csúszott valahol, Uram, nagy pénztárcönyvedbe.
 Általános tévedés:
 Az órákat túl rövidre faragták,
 A napokat rövidre szabták
 És az életeket kurtára mérték...
 Te időn kívül állsz, Uram, s mosolyogva nézed, hogy mi miképpen küzdünk ellene.
 Te tudod, mit cselekszel.
 Nem tévedsz soha, amikor az időt megszabod az embereknek:
 Mindegyiknek kimérsz annyit, hogy akaratodat teljesíteni tudja.
 De nem szabad ezt az időt elvesztegetni,
 elpazarolni,
 vagy éppen ellopni,
 Mert az idő csak a Te ajándékod,
 S romlandó ajándék az:
 Nem lehet sokáig őrizgetni.
 Uram, van időm,
 Bőséges idő áll még előttem.
 Mindaz, amit adtál:
 Életem évei,
 Éveim napjai,
 Napjaim órái,
 Mind az enyémeik még.
 Rajtam áll, hogy nyugodtan és békén
 Színültig töltsen meg őket.
 Neked ajánlom fel valamennyit, hogy a pusztá vizet
 Tüzes borrá változtasd, mint hajdan Kánának egyszerű emberi menyegzőjén.

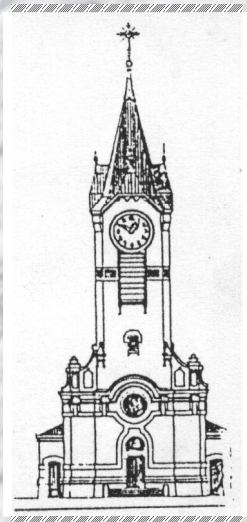
Uram, ma este nem azt kérem Tőled, hogy még így tehessek, vagy úgy,
 Ma csak a kegyelmedet kérem, hogy a rámszabott időben lelkiismeretesen, jól
 végezhessem el azt, amit elvársz tőlem.

(Szerkesztette: Ábrahám Judit)

(Részletek Michel Quoist: Itt vagyok, Uram! című könyvéből)

Egyházközségi hírek:

Plébániai kormányzónkat, **Liszkai Tamást**, a következő telefonszámokon lehet elérni:

06-30-359-1050, 273-260.

Miserend: kedd-szombat: 17.⁰⁰
vasárnap: 9.⁰⁰ és 17.⁰⁰

A plébánia ügyfélfogadási rendje:

Kedd - Péntek: 9⁰⁰ - 12⁰⁰ -ig.

A plébánia weboldala:

www.plebaniahivatal.roszkenet.hu

Január 12-től, keddtől január és február hó folyamán a hétköznapi szentmisék (a gyászmiséket kivéve) a hittanteremben lesznek.

A Páduai Szent Antal bibliaiskola következő találkozására **január 20-án**, szerdán 17.30 órai kezdettel kerül sor a hittanteremben (a szentmisét követően).

Akik ebben az évben a röszei templomban szeretnének házasságot kötni, kérjük, lehetőleg még január hó folyamán jelezzék ezt a plébániahivatalban.

2010-ben az egyházi stóladíjak ill. az egyházközségi hozzájárulás személyre meghatározott irányadó díjai a Magyar Katolikus Püspöki Kar határozata értelmében megváltoznak. Ennek megfelelően a csendes mise stóladíja **1.200 Ft**, az orgonás mise stóladíja pedig **2.000 Ft** lesz; a temetés stóladíja egységesen: **20.000 Ft**; az esküvő stóladíja: **20.000 Ft**. Az egyházközségi hozzájárulás 18 év felett: 2.000 Ft/fő, mely befizethető személyesen a plébániahivatalban vagy átutalással, az alábbi számlaszámra:

57400028-11065735;

Az előzetes tervek szerint a **házszenteléseket idén január 12-én kezdjük el** (kedden és csütörtökön 10 és 12 óra, valamint 13.30 és 16.30 óra között, illetve külön bejelentés alapján szombaton 9 és 12 óra között. Szombatra azoknak a jelentkezését várjuk, akik hét közben dolgoznak, így számukra csak ez az időpont a megfelelő. Bejelentésüket megtehetik a plébániahivatalban személyesen, vagy a plébánia *mobiltelefonszámán* (30/359-1050) hívás vagy *sms* útján, illetőleg a *roszkeplebania@citromail.hu* e-mail-címen. Elsőként a Felszabadulás utca és a Szántó Kovács János utca házait járjuk végig. A külterület házainak megszentelésére terveink szerint februárban kerül sor.

Újévi köszöntő

A kimondott szó varázserejébe vetett hit az alapja a köszöntés szokásának. Újévkor, akárcsak majd mindegyik ünnepen házról házra jártak köszönteni a felnőttek és a gyerekek. Ilyen, vagy hasonló versikéket mondtak:

*Adjon az Isten bort, búzát, barackot,
Szőrös farkú malacot,
Uőegünkbe feneket, hogy mulassunk eleget.
Szekerünkbe kereket, hogy mehessünk eleget,
Boldog új esztendőő kioánunk a házbeli családnak!*

*

*Bor, búza, békesség szálljon házatokra
Az új esztendőőbe, minden jószágtokra.
Adjon Isten áldást táplálkozástokra,
Virrasszon fel az úr a holnapi napra!
Tiszta szíoból szeretetből ezt kioánjuk!*

*

*Újőo napján kopogtatok.
Magas ajtón, kis ablakon.
Pár szó után odatérek
Adjon Isten a családnak
Aprajának, a nagyjának Boldog új évet!*

Elgondolkodtató!!!**Tanulságos történetek!***A tiszta szív*

Légy inkább udvarias, mint kényszeredett az emberekkel szemben, mert mindenki, akivel találkozol, saját csatáját vívja.

Az éles nyelv csak árt a torkodnak.

Ha álmaidat valóra szeretnéd váltani, nem szabad sokáig aludnod.

Az összes tulajdonságod közül az arckifejezésed a legfontosabb.

A barátszerzés legkönnyebb módja, hogy magad is barát légy.

A boldogságod attól függ, hogyan gondolkodsz.

A legnehezebb elviselhető terhed a saját gondod-bajod.

Az egyetlen, amit adhatsz, de mégis megtartasz, a szavad.

Akkor hazudsz a leginkább, amikor magadnak hazudsz.

Ha nincs bátorságod hozzáfogni, máris elálltál.

Az egyetlen, amit nem lehet újra felhasználni, az elvesztegetett idő.

Az ötletek mit sem érnek, ha nem dolgozol rajtuk.

A lelkiismereted olyan, mint a plazma - csak akkor működik, ha kinyílik.

A tíz parancsolat nem igazán bő választék.

A boldogságkeresés életmód. Soha nem késő annak lenned, ami szerettél volna.

Az élet túl rövid ahhoz, hogy egyszercsak felébredj, és megbánd. Szeresd azokat, akik jók hozzád, és azokat is, akik nem.

Hidd, hogy minden valamilyen okból történik. Amikor új esély adódik, két kézzel kapj érte. Ha ez gyökeresen megváltoztatja életedet, ne ellenkezz. Soha senki nem mondta, hogy könnyű az élet, csak azt, hogy érdemes élni.

A barátok olyanok, mint a léggömbök - ha elengeded, talán soha többé nem tudod megfogni őket.

Olykor annyira el vagyunk foglalva saját életünkkel és gondjainkkal, hogy észre sem vesszük, mikor hagytuk őket elrepülni. Néha annyira el vagyunk foglalva azzal, hogy kinek van igaza és kinek nincsen, hogy teljesen megfeledkezünk arról, mi a helyes és mi nem. Néha egyáltalán nem vagyunk tudatában az igaz barátságoknak, mielőtt már késő. Én ezt nem engedem meg. Ezért a szívemhez kötlek, hogy soha ne veszítselek el.

Add a szívedet azoknak, akiket szeretsz, és azoknak, akik szép emlékeket hagytak szívedben, életedben.

II. JÁNOS PÁL: ÚJÉVI IMA

Egyetlen Isten!
Atya, Fiú és Szentlélek!
Neked ajánljuk ma az emberi idő új kezdetét,
Az évet, amely most kezdődik.
Neked ajánljuk, aki kezdet nélküli Kezdet vagy,
Aki igazság és Szeretetet vagy,
Aki Mindenhatóság és irgalmasság vagy,
Te légy jelen benne, és cselekedjél benne!
Mert Általad élünk, mozgunk és vagyunk.
Az új évnék ezt az első napját
Az Ige földi születése titkával egyesítjük.
Ő a Fiú, akit Te, Atya, az emberiségnek ajándékoztál,
hogy egy legyen velünk.
Ma különös szeretettel és gyöngédséggel vesszük körül
a názáreti Szűz anyaságát,
Akit Te, örök Atya, kiválasztottál,
hogy a Te Fiad édesanyja legyen a Szentlélek műve által,
Aki a mi Szeretetünk a kimondhatatlan Háromság titkában.
Üdvözlünk, új év, a liturgia mai szövegével:
„Áldjon meg Téged az Úr és oltalmazzon!
Fordítsa feléd orcáját, és legyen hozzád kegyes!
Tekintsen rád az Úr, és adjon békességet!”
Újév alkalmával ezeket a kívánságokat
fejezzük ki kölcsönösen egymásnak:
Jézus Krisztus nevében kezdjük újra!
Az Ő neve azt jelenti: Isten üdvözít!

Ünnepi receptek

TÚRÓS LEPÉNY

Hozzávalók:

- ❖ 3 db szendvicstúró
- ❖ Fél csomag sütőpor
- ❖ 3 db kis tejföl
- ❖ 7 db tojás
- ❖ 6 ek. rétesliszt
- ❖ 1 db tevaj
- ❖ 5 ek. cukor
- ❖ só

Elkészítés:

A túrót, a tejfölet, a vaját, a 6 db tojássárgáját, a 6 evőkanál réteslisztet és a sütőport összedolgozzuk. Majd a 6 db tojásfehérjét felverjük habnak és hozzákeverjük az előzőekhez. Zsírozott, lisztezett tepsibe öntjük, és 1 tojást rákenünk. Előmelegített sütőben sütjük. *(Vörös Jánosné receptje. Köszönjük.)*

HOLLAND MAZSOLÁS FÁNK

(Holland specialitás szilveszterre)

Hozzávalók:

- 50 dkg liszt
- 4 dl langyos víz vagy tej
- 2,5 dkg élesztő
- 1,5 tk. só
- 10 - 10 dkg arany és barna mazsola
- 5 dkg cukrozott gyümölcs
- 4 nagy savanykás alma

Elkészítés:

A lisztet tálba tesszük és hozzáadjuk a kovászt, melyet tejből, lisztből, élesztőből és sóból készítünk, majd a maradék tejet hozzákeverjük, és sima tésztává dolgozzuk. A mazsolát, cukrozott gyümölcsöt és az almát bele tesszük, majd 1 órát pihentetjük.

Kanállal kiszaggatjuk, bő olajban sütjük! Lecsepegtetve, porcukrozva tálaljuk.

(Összeállította: Ocskó Sebastian)

Jó étvágyat!

Kalendárium

Január 16. CAPPENBERGI SZENT GOTTFRIED premontrei szerzetes

Cappenberg, 1097. +Ilbenstadt, 1127. január 13.

Csak harminc évig tartott a hatalmas, gazdag Cappenbergi Gottfried élete, aki öt évvel korai halála előtt lemondott minden hatalmi törekvéséről és birtokáról, s alázatosan „Krisztus szegényévé” lett. Az éppen csak megalakult premontrei rendnek ajándékozott mindent, amit nemes nemzetsége birtokolt, és belépett a birtokain alapított kolostorba. Mielőtt Szent Norberttel találkozott volna, saját élménye és elhatározása alapján tért meg. Öccsét, Cappenbergi Boldog Ottót (+1171), mindkét nővérét és hitvesét, Juttát is sok akadály ellenére a világtól való elfordulás útjára vezette, és nagy hatású, szentként tisztelt mintakép lett sokak számára anélkül, hogy hivatalosan szentté avatták volna.

Mindez a pápaság és a császárság, az Egyház és a birodalom közti hosszú küzdelem, az investitúraharc végén történt, röviddel az 1122. évi wormszi konkordátum előtt, amely egy kompromisszumos béke által egyelőre lezárt mindenféle küzdelmet. Cappenberg grófja, akit már fiatalon jámbornak és szelídnek ismertek, harcosként is visszariadt a jogtalanságtól. És mégis elkerülhetetlenül belekeveredett ama küzdelembe, mely Németországban a királyság és a hatalomra törő fejedelmi nemesség között váltakozó sikerrel folyt.

Gottfried rokona volt Németország legjelentősebb fejedelmi és uralkodói nemzetségeinek. Ifjú korában nőül vette Arnsbergi Frigyes lányát, kinek nem volt testvére. Felesége gazdag dél-vesztfáliai öröksége a cappenbergieknek Münsterlandban, az Alsó-Rajnál és Wetterauban messzire nyúló birtokával talán Északnyugat-Németország legnagyobb területévé nőtt volna össze, ha Gottfried le nem mondott volna róla; premontrei kolostort alapított az országos uralom és fejedelmi dinasztia helyett. Ősei váráról el lehetett mondani, hogy uralkodik Vesztfálián: Cappenberg a Dortmund és Münster közti erdős magaslaton fekszik; körös-körül tág kilátással a sík vidékre, mintha uralkodói székhelyeknek épült volna. Amikor Gottfried lemondott a világról, a münsteri püspök szerette volna megszerezni e várat püspöksége és uralma szilárd védőbástyájaként. Gottfried azonban semmi áron sem egyezett bele ebbe, sem vételi, sem cserealapon. Várának és egész birtokának többé nem a hatalmat, a háborút, a világot és jogtalanságát kellett szolgálnia, hanem egyszer s mindenkorra „be kellett lépnie a mennyei engedelmességbe, Isten békéjébe”. Hogyan jutott el mindehhez?

Grófi sarjként hadakozás közepette nőtt fel. Apját korán elvesztette. 1120-ban Gottfried a császár képviselőjeként még közvetített Dortmundban a város és apósa, Arnsbergi Frigyes egy vitájában. A következő tavasszal azonban mindkét cappenbergi testvér már a császár ellenségeinek táborába állt. A Münster körüli csatában nagy részben felperzselték a várost. Régi dómja is lángok martaléka lett. Cappenbergben úgy tudták, hogy Gottfried gróf

bűnösnek érezte magát a dóm felégetésében. Vezeklésül mélyen megrendülve lemondott a világi életről, de nemcsak saját lelki üdvössége miatt lett szerzetes, vagy alapított kolostorokat. Rábeszélte testvéreit és feleségét is a világtól való elfordulásra; egész nemesi nemzetségét ki akarta szakítani a hatalom világából. Lovagi szolgáit (105 volt a számuk) jól felszerelve kárpótlásul átadta a münsteri püspöknek.

1121 késő őszen, kilenc hónappal a münsteri dóm leégése után találkozott Szent Norberttel, aki vándorprédikátorként Krisztus szegénységét követő, apostoli életre vállalkozó férfiakat és nőket keresett a Laon melletti Prémontré közössége számára. Gottfried hallotta kölni prédikációját, s csakhamar az új rendnek ajándékozta egész kiterjedt földbirtokát; ott létesült az első három német premontréi kolostor: Cappenbergben, Varlarban és Ilbenstadtban, s később még egy női alapítás a Wesel melletti Averndorpban. Wormsban azon a napon, melyen megkötötték a konkordátumot, Norbert közbenjárására Gottfried császári menlevelet kapott a cappenbergi kolostor számára, amelyet Münster püspöke röviddel azelőtt szentelt fel. Norbert maga is odament első prépostként, és csak most vette fel rendjébe Gottfriedet és testvérét, Ottót, aki később ottani prépost lett.

Gottfried szokatlan elhatározása hallatlan nagy feltűnést keltett kortársai körében, de nem mindenütt csodálatot és tiszteletet. Némelyek eszeveszettnek tartották, amiért alázatosan a hatalomtól megfosztva akart élni, nem akarta többé grófnak és úrnak hívatni magát, hanem csak „Krisztus szegényének”. Mások gúnyolták és gyalázták; Arnsbergi Frigyes valósággal tombolt haragjában, mert veje lánya hozományát is ki akarta vonni mindenféle hatalomgyarapodás alól, és nem akart az ő örökségébe lépni. Elmondta Norbertet csalónak, árulónak, Gottfried megrontójának, akasztással fenyegette, és csapattal vonult Cappenberg ellen, amikor Norbert is ott volt. Tehetetlenül és megszégyenülten kellett azonban visszavonulnia, mert a fenyegetettek egyáltalában nem kívántak védekezni, hanem meggyóntatták egymást, és a halálra készülve imádkoztak. Az Arnsbergi gúny tárgya lett a birodalom fejedelmei szemében, akik kevésbé voltak vakok a „keresztény alázatosság e ragyogó példájával” szemben, s akik saját előnyüket keresték, mint pl. a staufi herceg, Sváb Frigyes, aki megvette cappenbergi rokonaitól sváb váraikat, és értékes ereklyéken kívül olyan vételárat adott értük, amellyel ki tudták fizetni Prémontré új rendje pápai megerősítésének költségeit.

A Staufok – mindenekelőtt Barbarossa Frigyes, akinek a keresztapja Gottfried testvére, Ottó volt – a későbbiekben is támogatták és megajándékozták a cappenbergi kolostort. Gottfried lelkülete számára nehezen volt elviselhető, hogy testvére ügyes vezetésével hamarosan tehetős nemesi ház lett belőle; míg ő maga alkalmazkodott Norbert szigorú akaratához. Az ő kívánságára, de nehéz szívvel ment el szeretett hazájából Prémontrébe, hogy felvegye az alsóbb rendeket, azután pedig Magdeburgba, ahol Norbert az új császár, III. Lothár alatt érsek, birodalmi fejedelem és birodalmi kancellár lett – kétségtelenül Gottfried fájdalmas csalódására. „Alig tudta elviselni, hogy szeme előtt lássa a világ pompáját és tolakodását.” Betegen tért haza Magdeburgból, és mindössze harmincévesen halt meg az ilbenstadti kolostorban. Ott is, Cappenbergben is, ahová ereklyéinek egy részét átvitték, és ahol azóta szentként tisztelik, felállították síremlékét.

(Összeállította: Kiss Gábor)

Szilveszteri szokások

Szent Szilveszter pápa (IV. század) ünnepe, gyakorlatilag az újév vigíliája (előestéje). A szilveszteri szokások közös célja, a következő esztendőre egészséget, bőséget, szerencsét, boldogságot varázsolni. Különösen fontos szerepet kapnak az e naphoz kötődő zajkeltő szokások, melyek célja az ártó, rontó erők távol tartása a háztól. Eszközei igen változatosak, karikás ostor, duda, csengő, kolomp. Ismert szokás volt vidéken a nyájfordítás is, a cél az volt, hogy az állatok felébredjenek és a másik oldalukra feküdjenek, így gondolták szaporaságukat biztosítani. Erdélyben szokás az óév kiharangozása, és az új esztendő énekkel köszöntése. Ezeknek a zajos mulatozásoknak a városi megfelelői a szilveszteri trombitálás és sajnos a petárdadobálás is.

Erdélyben volt szokásban minden nagyobb ünnepen, így húsvétkor és pünkösdkor is a tüzeskerék-engedés. Szalmával betekert kereket meggyújtottak és a domboldalról legurították. Különösen az erdélyi szászok körében népszerű szokás, úgy tartják a kerék összeköti az óesztendőt az újjal.

Falvainkban általában az óév búcsúztatást és az új esztendő köszöntését harangzúgás kísérte. Volt, ahol a falu lakói együtt ünnepeltek, a templomhoz vonultak, egy legény felment a templomtoronyba, onnan köszöntötte az új esztendőt, a hívek pedig hálaadó énekeket mondtak.

A bukovinai székelyek szilveszterkor hagymából jósltak a következő évi időjárásra. A gazda félbevágott egy fej vöröshagymát, 12 réteget lehántott róla, ezek jelképezték egyenként a hónapokat. Mindegyikbe szórt egy kevés só, és amelyekben reggelre elolvadt, az a hónap csapadékosnak ígérkezett, ha azonban a só megmaradt a hagymalevélben, akkor szárazságra lehetett számítani. Természetesen szilveszterkor is jártak a legények házakhoz köszöntőt mondani, vagy éppen valamely tréfás jelenettel a háziakat jókedvre deríteni.

Újévi szokások

A január 1-i évkezdés a Gergely-féle naptárreform után vált általánossá. Az új év első napjához számos hiedelem, babona kötődik, mert ennek a napnak a lefolyásából következtek az egész évre. Így például semmit sem szabad ezen a napon kiadni a házból, mert akkor egész évben minden kimegy onnan. Igyekeztek tartózkodni a veszekedéstől, házi viszálykodástól. Női munkatiltalmi nap is volt, nem szabadott mosni, varrni, fonni, de az állatokat sem fogták be újévkor. Azt tartották, ha újév napja reggelén az első látogató férfi, az szerencsét hoz, ha nő, az szerencsétlenséget. Szokás volt kora reggel friss vízben mosakodni, hogy egészségesek maradjanak. Aki reggel a kútról elsőnek mert vizet, úgy mondták, elvitte az aranyvizet, egész évben szerencsés lesz. Egyes vidékeken a mosdóvízbe egy piros almát is tettek, ami szintén az egészség jelképe.

Bizonyos táplálkozási tilalmak is kapcsolódnak ehhez a naphoz. Baromfit nem lehetett enni, mert a tyúk elkaparja a szerencsét, ellenben ajánlatos volt a malachús fogyasztása, mert az kitérja a szerencsét. A szemes terményeket is ajánlatos enni - babot, lencsét -, mert akkor sok pénzüik lesz a háziaknak. Sok vidéken rétest sütöttek szintén az analógia jegyében (hosszúra nyúlik az élet, mint a rétestészta).

← (Újévi üdvözlőlapok a XX. század elejéről- Anglia)

Szép hagyomány újév napján, hogy fiúgyerekek és legények házról-házra járva verses jókívánásokat mondanak a háziaknak, akik cserébe megvendégelik őket. Egyes falvakban az újévköszöntők a portákon gabonamagvakat szórnak szét, hogy bő termés legyen. Ezeket a magokat aztán a tyúkoknak adták a háziak, hogy sokat tojjanak. A hajnali időjárásból az egész évre jósoltak, ha szép idő volt, mezőgazdasági szempontból jó lesz az esztendő, ha csillagos az ég, rövid lesz a tél.

KARÁCSONY

(Az előző szám folytatása.)

Németország A németek karácsonykor nagyon feldíszítik a házat. Az ablakokba fakeretre erősített színes gyertyaégyőket vagy színes képeket szerelnek, amelyek nagyon szépen mutatnak a téli éjszakában. A lakások többségében megtalálható a Betlehem is. A gyerekek a karácsonyi ajándéklistát rajzokkal díszítik és éjszakára az ablakpárkányra helyezik. Tetejére cukornehezéket tesznek, hogy a Mikulás biztosan megtalálja.

Új-Zéland A karácsony náluk a nyár közepére esik, ezért ilyenkor a többség piknikezik a szabadban, vagy a tengerpartra megy. Általában hideg sonkát és jégbe hűtött sört fogyasztanak.

Dél-Afrika Itt is nyáron van karácsony. A kiadós ebéd után a családok meglátogatják barátait, és karácsonyi dobozokat adnak át egymásnak, amelyben rendszerint valami enivaló finomság van.

Finnország A Mikulás érkezése előtt a finnek szaunáznak egyet. Karácsony napján a legtöbb ember elmegy a templomba és elhunyt szeretteinek sírjához, hogy gyertyát gyújtson emlékükre.

Ukrajna A gyerekeknek az ajándékot a Jégapó három rénszarvas húzta szánon viszi. Vele van Hópehely leány is, aki ezüstkék, szőrmedíszítéses ruhát, fején pedig korona formájú hópelyhet visel.

Ausztrália A Mikulás "szánját" nyolc fehér kenguru húzza. A karácsonyi vacsorát a szabadban fogyasztják, majd lemennek a tengerpartra, vagy krikettet játszanak.

Csehország Az emberek úgy tartják, hogy szenteste csodák történnek, ezért az éjszaka megsúghatja a jövőt. A Mikulás érkezését a gyermek Jézus jelzi kis csengettyűjével.

Lettország A lettek szerint a Mikulás a szentestétől számított 12 napon át hozza az ajándékot a gyerekeknek! Az ünnepi menü: barna borsó, rétes, káposzta és kolbász.

Portugália Az ajándékok a tűzhely mellett felsorakoztatott cipőkbe kerülnek. Az ünnepi vacsora: sózott, szárított tőkehal burgonyával.

Svájc Zürichben ilyenkor mesevilamos jár, amely körbeviszi a gyerekeket a városon. A srácok karácsonyi dalokat énekelnek, közben pedig édességeket osztanak nekik.

Amerikai Egyesült Államok

Ahány etnikum él Amerikában, annyiféleképpen ünnepli a karácsonyt. A Kelet-Európából származó család pulykát készít karácsonyra, de a lengyel nagyszülők még ma is a keilbasit (lengyel kolbász) kedvelik. Az olasz származású férj viszont ragaszkodik a lasagne-hoz.

Viccek:

e

Béla hazamegy az orvostól és nagyon nyugtalannak tűnik.

- Mi a baj? - kérdezi a felesége.

- A doki azt mondta, hogy most már mindennap be kell vennem egy tablettát életem végéig.

- És? Sok embernek kell tablettát szednie egész életében!

- Tudom, de a doki nekem csak 4-et adott!

e

A Gazsi felesége vajúdik.

Már késő este van, de a körzeti orvos mégis kibiciklizik a putriba.

Villany nincs, a biciklin lévő dinamó az egyetlen fényforrás.

Jön is a gyerek.

A Gazsi felugrik a sztenderre állított biciklire, és tekeri eszeveszett módon.

Meg is születik a gyerek, de úgy néz ki, hogy többes ikrekre lehet számítani.

- Tekerj, Gazsi, jön a másik!

-A Gazsi már nagyon odavan, mire megszületik a második is.

A harmadiknál már azt mondja:

- Én má' nem tekerem, dotor úr.

Há' nem veszi észre, hogy ezek a fényre jönnek?

e

Egy férfi azzal a problémával keresi fel az orvost, hogy nagyon fájnak a lábai.

A doki megvizsgálja, majd odalép a szekrényhez kivesz belőle egy hatalmas tablettát és a páciens kezébe nyomja:

- Fogja meg, én megyek, hozok vizet!

Ezzel kimegy a rendelőből.

A férfi tartja, tartja kezében a jókora tablettát, de egy idő után megunja és mondja magában:

- Igaz, hogy nagy ez a tableta, de én bíz nem várok napestig, le megy ez víz nélkül is!!

Ezzel lenyeli a tablettát.

Alig hogy ez megtörténik, jön a doki egy nagy lavór vízzel és így szól:

- Na itt a víz, ebbe dobja a tablettát és áztassa benne a lábát fél óráig!!

e

Valamelyik nap bevásárolni voltam. Amikor már éppen indulni akartam haza, egy nő kopogtatott az autóm ablakán, és így szólt:

- Bocsanat, de azt hiszem, lapos a kereke!

- A francba - mondtam. - Teljesen leeresztett?

- Nem - felelte a nő. - Csak az alja.

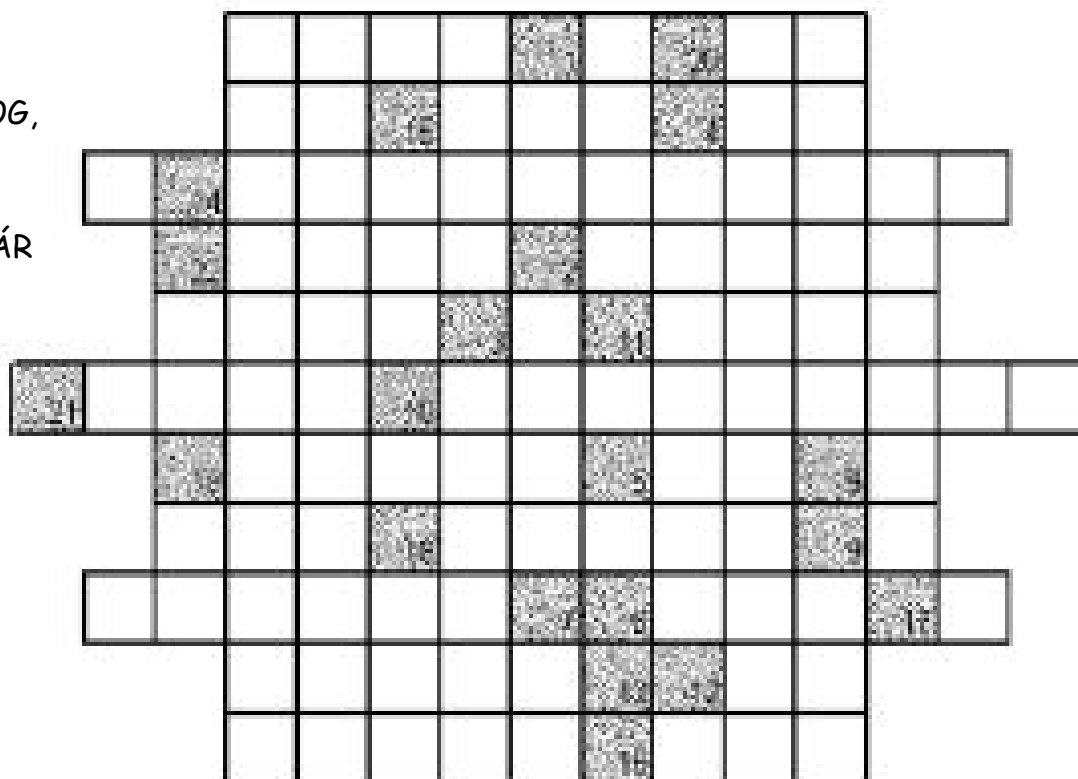

Rejtvény!!!

Helyezze el az ábrában az alábbi rovarneveket úgy, hogy minden név utolsó betűje megegyezik a következő név első betűjével. Olvassa össze a kiemelt négyzeteket a számozás sorrendjében.

A megfejtésben a Példabeszédek könyvének gondolatát olvashatja.

AVARSZÖCSKE,
ERDEI DARÁZS,
FÉMDARÁZS,
GÓLYALÉGY,
GYÁSZFUTÓ,
RECÉSFÁTYOLKA,
REPCEDARÁZS,
RÉTI LÓSZÚNYOG,
SPÁRGABOGÁR,
SUTABOGÁR,
SZENTJÁNOSBOGÁR

A rejtvényre adott megfejtéseiket **minden hónap 28-ig** várjuk. Leadhatók a sekrestyében, a „Csodatévő” szerkesztőinél, a „Csodatévő fillérek” perselybe vagy Interneten.

Előző rejtvényünkre **két** helyes megfejtés is érkezett:

Márki Istvánné, Papp Istvánné

A decemberi rejtvényünk helyes megfejtése:

" Szabó Magda: Fű."

CSODATÉVŐ

A röszkői egyházközség havonta megjelenő lapja

Szerkesztette: Ábrahám Judit, Börcsök Eszter, Kiss Gábor, Ocskó Sebastian, Tóth Zoltán

Nyitóoldal képeit rajzolta: Kohn Róbert

Lektorálta: Liszkai Tamás plébániai kormányzó

E-mail: csodatevo@citromail.hu